

سند اريگيشن ۽ درينيچ اتارتي (سيدا)

آپاشرى نظام ۾ آبادگارن جي شركت

آپاشرى سندارا ۽ سيدا چو؟

سيدا سند جي آپاشرى ۽ درينيچ نظام کي سنياليندڙ خودمختيار ادارو آهي، اهودارو نظام ۾ موجود مسئلن جهڙوک؛ آپاشرى نظام جي سنيال ۽ مرمت جي ڪمن لاءِ فنتبن جي کوت، آپاشرى کاتي طرفان مهيا ڪيل سهولتن/ ڪمن تي آبادگارن جو عدم اعتماد ۽ غير منصفائي ورج ۽ ان جي نتيجي ۾ پائلي واپرائيندڙن پاران پائلي جي فراهمي جي خدمتن عيوض ادائگي ڪر لاءِ عدم دلچسپي جي اظهار جهڙن مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ قائم ڪيو ويو آهي. هن وقت اسان جو آپاشرى نظام پائلي جي منصفائي ورج کان وانجهيل آهي، ان صورتحال کي مدنظر رکندي آپاشرى سدارن تحت هيلىون ضرورتون سامهون آيون اهن:

آپاشرى نظام ۾ خرج ۽ آمدنى ۾ توانن آندو وي.

نظام پاران مهيا ڪيل سهولتن/ سروسز تي اعتماد بحال ڪيو وي.

اهي ڪر جيڪي آبادگار بهتر نموني سان سرانجام ٿئي سگهن ٿاسي آبادگار تنظيمن ذريعي ڪرايا وڃن.
سيدا چاڪندي؟

سيدا: سيدا ملي طور خود مختار هوندي ۽ سند صوري جي آپاشرى، درينيچ ۽ ٻوڏ کان بچاء جا انتظام هلائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندي سيدا جي ڪمن ڪارين جي نظرداري لاءِ هڪ بورڊ جو ڦيو ويو آهي. جنهن ۾ آبادگارن جي نمائندگي شامل آهي. وقت گذرڻ سان گڏوگڏ، سيدا آپاشرى واري صوبائي کاتي جي جاء وٺندو ۽ سموا بترج پنهنجي انتظام تحت هلائيندو.
ايريا واتربورڊ: سند جي 14 ئي وڌن ڪئنالن تي ايريا واتر بورڊ جڙندا جيڪي آبادگار تنظيمن کان آبيانى جي وصولي کان علاوه آمدنى جي پين ذريعن جهڙوک: پائلي جي غير زرعى استعمال وغيره تي وصولي جا ڏميوار هوندا. ان سان گڏوگڏ هيئين سطح تي پائلي جي منصفائي فراهمي ۽ ورهاست لاءِ ڏميوار هوندا. ايريا واتر بورڊ ۾ سرڪاري نمائندما، آبادگار تنظيمن جانمائنداءِ فني ماهر ميمبر هوندا.

آبادگار تنظيمون: شاخن مائرن تي آبادگار تنظيمون ٺاهيون وينديون، جيڪي شاخن تي پائلي جي ورهاست جو انتظام سنياليندڻيون ۽ انهن جي مرمت جا ڪم ڪرائيندڻيون، آبادگارن کان آبيانو ۽ ٻيون لاڳايل وصوليون ڪنديون، ان وصولي مان پنهنجي خرچن جي ادائگي لاءِ 40 سيڪڙو رکندين جڏهن ته 60 سيڪڙو ايريا واتر بورڊ جي حوالى ڪنديون. آبيانى جي رقم جي ورهاست لاءِ ايريا واتر بورڊ ۽ آبادگار تنظيمون وچ ۾ اهڙو معاهدو ڪيو ويندو. اهڙي طرح سند ۾ سمورين شاخن تي آبادگار تنظيمون ٺاهيون وينديون، نارا ڪئنال، گھوٽکي نيدر ڪئنال ۽ ليفت ٻڌنڪ ڪئنال تي ايريا واتر بورڊ نهي چڪا آهن. هن وقت تائين نارا ڪئنال تي عملی طور سمورين شاخن تي آبادگار تنظيمون FO نهي چڪيون آهن.

سدارن جي نتيجي ۾ پچڙي جي آبادگارن تي ڪهڙواثر پوندو
پچڙي، وارن کي يقيني طور تي هنن سدارن مان فائدو ٿيندو. تجربن مان معلوم ٿيو آهي ته سدارن جي نتيجي ۾ پچڙي وارن ندين آبادگارن کي اڳ جي نسبت 65 سيڪڙو ڏتيڪ پائلي ملي سگهندو ۽ ساڳيءَ ريت منيءَ وج وارن ندين آبادگارن کي ٻه فائدو پوندو. سند ۾ پائلي جي موجوده ورهاست واري نظام ۾ بهتر گنجائش موجود آهي، جنهن ۾ برساتن جي پائلي جي مناسب استعمال ۽ نيكال، پائلي جي خاصيهت جي بهتر انتظام ۽ درينيچ جي اعتماد جو گي سروس/ خدمتن جهڙا ڪم شامل آهن، جنهن مان هر ڪنهن کي فائدورستندو. جيئن ته آبادگار تنظيم ۾ ندين ۽ پچڙي جي آبادگارن جي شركت يقيني بٺائي وئي آهي، ان ڪري پائلي جي ورهاست به منصفائي ۽ پروسې جو گي ٿيندي

اصلاحات جي نتيجي ۾ نصلن جي پيداوار تي ڪهڙواثر پوندو؟

سند ۾ پين صوبن/ علاقئن جي پيٽ ۾ نصلن جي پيداوار سراسري طور 30 سيڪڙو گهٽ آهي، زراعت ۾ پائلي جي پروسې جو گي رسد هڪ اهم مسئلو آهي، ان مسئلي کي موثر آپاشرى / درينيچ جي خدمتن سهولتن عيوض مقرره ۽ مناسب وصوليون ڪري نصلن جي پيداوار جي فرق کي ختم ڪري سگهنجي ٿو.

چا سدارن سان آبیانو و تیک ڈیپو پوندو؟

سدارن جي پروگرام کان اگ روینیو کاتو آبیانو وصول ڪندو رهيو آهي. جيڪو آپاشی نظام جي بحالی لاءِ استعمال نه کيو ويندو هئي نشين نظام موجب پائی جي عيوض ملندر سپ وصوليون ڪئنان. شاخن/مائينون په سر ثالین جي سنپال سمیت مرمت لاءِ ضرورت آهن استعمال ڪیون وینديون.

چا آبادگار تنظيم پنهنجو اشتاف مقرر ڪري سگھندي

آبادگار تنظيم جي انتظامي ڪميٽي آبادار سمیت ضرورت آهن پنهنجو عمل و مقرر ڪري سگھندي ۽ وصول ٿيل آبیانی مان انهن جون پگھارون ڏيندري

چا پيٽن ملڪن راهون نظام ڪارآمد ثابت ٿيو آهي؟

آبیاشي ۽ درينيچ جي انتظام ره دنيا جي پيٽن ملڪن جهڙو ڪ تركي، انڌرا پرديس (اندبيا)، مكيسڪيو اتلبي نيمال سريلنڪا ۽ چين ۾ ساڳي رهيت سدارا آندا ويآهن. دنيا جوانهن ملڪن جي تجربن جونچو ڙاهو آهي ته:

شراڪتي آپاشي نظام په متعارف ڪرائڻ کانپو، پچڙي په پائي جي رسڊ ٻر 25 کان 27 سڀڪڙو واه آهي آهي.

پوکي هيٺ ايراضي ۽ نصلن جي پياواره ره وڌارو آيو آهي. جهڙو ڪ چين ۾ پائي جي پيٽ په اپٽ/پيداوار جو مقدار پيٺو ٿيو آهي.

آپاشي ادارن جي آمدنی تقریبن پيٺي ٿي وئي آهي. جنهن سان سرشتي جي مناسب سار سنپال ۽ نظام جي ڪارڪردي سڌري آهي.

جيٽي په آبادگارن انتظام سنپاليو آهي اتي گھٹو ڪري 50 سڀڪڙو تائين خرچن په گهٽائي آهي.

اڪثر ملڪن په آبادگارن پائمدادو آبیانی جي اڳهن ۾ اضافو ڪيو آهي. ته جيئن اهي سار سنپال معياري ڪري سگھن جتي به آبیانی جي اڳهن ۾ اضافو ڪيو ويو آهي، اهو ڀاڻ. ٻچ ۽ زرعی دراڻ جي پيٽ په تumar مستوثبات ٿيو آهي ۽ پيداوار وڌي آهي.

سدارن کانپو، آبادگار تنظيمون آبادگارن کي پائي کان سوا زمين جي ليونگ (استائي) گذيل مارڪينگ ۽ زرعی صلاحڪاري بابت خدمتون فراهم ڪري رهيو آهن.

آبادگار تنظيمون گيئن قائم ڪيوون وڃن؟

ڪئنان ۽ برانچ ڪئنان مان نڪرندڙ هر شاخ تي آبادگار تنظيم تائير ڪئي ويندي، آبادگار تنظيمين جو بنیاد وائز ڪورس ايسوسيشن تي هوندو. جيڪي وائز ڪورس جي سطح تي ثانويون وينديون، وائز ڪورس ايسوسيشن په هر کاٽيدار ۽ مقطميدار ميمبر ٿي سگھندي اها ايسوسيشن ٺهڻ کانپو، آبادگار تنظيم نامه لاءِ پنهنجو نمائندو نامزد ڪندى، آبادگار تنظيمون 2 ڳالگي 3 اڪشتريت جي ميمبر ٿيئن سان ثانويون وينديون. آبادگار تنظيم جي مئيچجmitt ڪميٽي په 4 عهديدار (چيئرمين، وائيس چيئرمين، سڀڪريٽري ۽ خزانچي) ۽ 2 ٻيا ميمبر هوندا، جن کي الیڪشن جي عمل ذريعي چونڊيو ويندو الیڪشن په ان ڳالهه جو خيال رکيو ويندو ته انتظامي ڪميٽي په پچڙي جا ميمبر په هجن ۽ هڪ نئيو آبادگار هجي، جلڏهن ته انهن پنهنی مان هڪ ميمبر کي عهديدار چونڊيو ويندو.

جنرل باڊي تنظيم جي ببورتن جي منطوري ڏيندري ۽ آبیانی جي رقم طئي ڪندى

وڌيڪ معلومات لاءِ

مائينجر ڪستمِر رليشن

دائريڪتوريت آف ايريما وائز بورجس

ناراڪئنال ميرپور خاص 0233-876301

لئفت بئنك ڪينالس 022-9210056

گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568

سوشل جيولپمنت سيل سيدا

فون: 022-9210085

E-mail: sds@sida.org.pk

پاران: ميديا آيند ڪميونيڪيشن سيل، ترانزيشن ونگ سيدا، ليفت بئنك بيراجم كالوني سيدا اسيڪريٽري ٿيدر آباد.

فون: 022-9210080 ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سند اريگيشن ۽ درينج اثارتی (سيدا)

سند واتر مئنيجمنت آرڊيننس 2002 تحت

آبادگار تنظم (FO) ناهن جو طريقو

سند اريگيشن ۽ درينج اثارتی (سيدا) سند اسيمبلي طرفان پاس ڪيل سيدا ايڪت تحت وجود ۾ آهي، جيڪا هائي سند حڪومت طرفان آڪتوبر 2002 ع ۾ جاري ڪيل سند واتر مئنيجمينت آرڊينس تحت ڪدر ڪري رهی آهي. سيدا کي سند جي آپاشي ئاظمار ۽ نڪاسي جي بعالی، جون ڏميواريون سونبيون ويون آهن، جنهن تحت شاخ، ڪنال ۽ سندو دريا، سطح تي آبادگارن جي شركت ممڪن بٿائي پئي وجي. ڪنال سطح تي ايريا واتر بورڊ ۽ شاخن تي آبادگار تنظيمون ناهن جو سلسلو جاري آهي. اهي آبادگار تنظيمون پنهنجون شاخون باه هلاتينديون، جن جي ناهن جو طريقة ڪار هيٺ ڏجي تو.

1. شاخ جي هر واتر ڪورس جي حد جي سڀني واتر ڪورس جي حد جي سماجي، معاشي ۽ فني معلومات گذڪجي.
2. شاخ جي هر واتر ڪورس جي حد اندر گونن ۾ وڃي آبادگارن سان رابطو ڪجي.
3. گونن ۾ آبادگارن سان گذجائيون ڪري ادارتني سدارون متعلق معلومات فراهم ڪجي ۽ اعتماد بحال ڪجي.
4. آبادگارن کي گذجائيون ذريعي درينج بيٺشريز گروپ (DBG)، واتر ڪورس ايسوسيشن (WDA) ۽ آبادگار تنظيم (FO) جي جو ڙوچڪ، ڏميواريون ۽ اهميت متعلق سمجھائي.
5. تنظيم سازي، لاه آبادگارن کي آماده ڪري واتر ڪورس سطح تي ڪاتيدارن ۽ مقاطعه ڪارن جا واتر ڪورس ايسوسيشن ممبر شب فارم ڀرڻ گهجن.
6. واتر ڪورس جي گفت ۾ گفت 67 سڀڪڙو مرد تزوئي عورت آبادگارن جي اهڙي نسبت سان ممبر شب ڪجي جيئن واتر ڪورس جي گفت ۾ گفت 67 سڀڪڙو زرعي زمين جي نمائندگي حاصل ٿي سگهي.
7. واتر ڪورس ايسوسيشن جي سڀني ممبرون جي جنل بادي ۾ واتر ڪورس ايسوسيشن جي انتظامي بورڊ جي چونڊ ڪرائي، جيڪو گفت ۾ گفت تن (هڪ چيئرمن، هڪ سڀڪريتي ۽ هڪ خزانجي) ۽ وڌ ۾ وڌ پنجن (تي مني چائليں عديدار ۽ انتظامي ڪميٽي ممبر) تي مشتمل هوندي.
8. هر واتر ڪورس ايسوسيشن يا ديو جي، آبادگار تنظيم ۾ ممبر شب حاصل ڪرڻ لاه، هڪ جيٽرا نمائندنا اهوي، طرح نامزد ڪري آبادگار تنظيم جي جنل بادي ۾ موڪليندني جيئن تنظيم جا جنل بادي ممبر 21 کان گفت نه هجن.
9. آبادگار تنظيم جي سڀني ممبرون جي جنل بادي ۾ تنظيم (FO) جي انتظامي بورڊ جي چونڊ ڪئي ويندي.
10. واتر ڪورس ايسوسيشن تزوئي آبادگار تنظيم جي انتظامي بورڊ جو هر نمائندو اڪشيٽي ممبرن جي حفایت جي بندي تي چونڊيو ويندو.
11. آبادگار تنظيم جو بنتڪ اڪائونت کولرائيو، جنهن کي چيئرمن ۽ خزانجي گذجي هلاتيندا.

اليڪشن جا قاڪا ۽ قانون :

(1) ڪو به اهزو آبادگار انتظامي بورڊ ۾ شامل ٿي نه سعڪندو:

(أ) جنهن جي عمر 18 سالن کان گفت هجي.

(أ.) جنهن جو داعافي توازن صحيح نه هجي.

(أا.) جيڪو پاڪستان جو شهي نه هجي.

(۷) جيڪو سرڪاري نوڪري، مان اخلاقني ڏره تحت ڪڍيو ويو هجي.

(۷) جيڪو تن منهين کان وڌيڪ عرصو ڪورت باران جاري ڪيل سزا ڪائي چڪر هجي ۽ سندس آزادي، کي اجا پنج سال ن گزريها هجن.

(۷) جيڪو وفاتي، صوبائي، لوڪل حڪومت يا ڪنهن ماليائي اداري جو باقيدار هجي يا ماليائي رهتون نه ڏيندو هجي.

(۷) جيڪو متعلق ڪماند ايريا جو آبادگار نه هجي.

(۷) جيڪو ڪنهن پي آبادگار تنظيم جي انتظامي بورڊ ۾ شامل هجي.

(2) انتظامي بورڊ ۾ گفت ٿي گفت تي نمائنده پوري مان چونڊيو ويندو، جن مان هڪ ندي ۾ نديو ڪاتيدار هوندو.

(3) تنظيم جي جنل بادي هڪ غير جاندار اليڪشن ڪميٽي مقرر ڪندني جيڪا اليڪشن جي اڳائي ڪندني.

(4) جنل بادي هڪ رترننگ آئيس مقرر ڪندني، جيڪو وڌرن جي لست تيار ڪري اليڪشن جي اڳائي ڪندو.

(5) اليڪشن متعلق لكت ۾ نوٽيس جاري ڪڍيو ويندو، جيڪو گفت ۾ گفت 7 ڏينهن پهريان ممبر کي ڏنو ويندو.

(6) اليڪشن خفيه راه شماري ذريعي ڪرائي ويندي.

(7) اليڪشن جي تن ڏينهن اندر نتيجهن جو نوٽيفڪيشن جاري ڪڍيو ويندو.

(8) ريجوليٽري اثارتی، متعلق آبادگار تنظيم جي درخواست تي اليڪشن ڪرائي سگهي تي.

(و) FO پنځبي الیکشن، سند منیجمنټ آرڊینس 2002 ع تخت منظور ڪيل قانون مطابق ڪندي.

وائر ڪورس ايسوسیايشن ۽ دي بي جي جو انتظامي ډانچو (گهت ۾ گهت تي وڌ ۾ وڌ ٻنج)

ميمبر آبادگار	:	چيئرمين	.1
ميمبر آبادگار	:	سيڪريتري	.2
ميمبر آبادگار	:	خزانچي	.3
انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر 1	:		.4
انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر 2	:		.5

آبادگار تنظيم جو انتظامي ډانچو

ميمبر آبادگار	:	چيئرمين	.1
ميمبر آبادگار	:	واس چيئر مين	.2
ميمبر آبادگار	:	سيڪريتري	.3
ميمبر آبادگار	:	خزانچي	.4
ميمبر آبادگار	:	انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر 1	.5
ميمبر آبادگار	:	انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر 2	.6
تجرييڪار سينئر استاف ميمبر	:	صلاح ڪار ميمبر	.7
تعلقم ناظر، جنهن تعليقي ۾ تنظيم جي وڌيڪ ايراضي هجي	:	ايڪ آفنيشور ميمبر	.8
اريگيشن يا درينچ جو فني ماهر		سعڪاري ميمبر	.9

نوٽ مٿي ڄاڻايل جريان نمبر 7 کان و ميمبر کي ووت جو حق نه هوندو.

وڌيڪ معلومات لاءُ

منيجر ڪستمر رليشن

دائريڪتوريت آف ايريا وائر بورڊس

ناراڪعنال ميرپور خاص 0233-876301

لئفت بعنك ڪينالس 022-9210056

گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568

سوشل جيولپمنت سيل سيدا

فون: 022-9210085

E-mail: sds@sida.org.pk

پاران: ميديا ايند ڪميونيڪيشن سيل، ٿرانزيشن ونگ سيدا، ليفت بعنك براج كالوني سيدا سيڪريٽيت جيدر آباد.

فون: 022-9210080 ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سند اریکیشن ۽ برینیج اثارتی (سیدا)

آپاشی نظام ۾ عورت آبادگارن جي شمولیت ۽ ان جي اهمیت

پسندر:

سند اریکیشن ایند برینیج اثارتی (سیدا) سند هر آپاشی ستارن لاء جاکو زیندرا ادارو آهي، جنهن جو قیام 1997ع ۾ سند اسیمبلی، جي منظور حکیل اشکت تحت عمل هر آيو، ان کان پوه آکتوبر 2002ع ۾ سند وائز مئینیجیست آریننس جاري کيو ويو، جنهن تحت هائلي هي، ادارو ڪم ڪري رهيو آهي، هي، پروگرام بنیادي طور تي آبادگارن (مردن توڙي عورتن) جي شرکت سان آپاشي نظام ۾ بھتری آلن لاء جوڙيو ويو آهي، جنهن تحت ڪنالن (وڌن واهن) تي ايريا وائز بورڊ ۽ شاخن تي آبادگار تنظیمون جوڙيون ويوان آهن، آبادگارن (مردن توڙي عورتن) سڌي، ریت وائز تي نھنڌ ايسوسیئيشن ذريعي نه رڳو میمبر تين جا اهل آهن، پر انهن جي اگرائي، لاء بعرو پڻ ولني سکهن تا.

آپاشي نظام ۾ عورت آبادگارن جي شرکت:

سند حکومت پاران لڳو ڪیل قانون موجب هن پروگرام هر رڳو اهي آبادگار حصو ولني سکهن تا، جيڪي زمين جي مالکي (يا مقاطعي) وارو حق رکندا هجي، اهون آبادگارن هر نه رڳو مرد شامل آهن پر عورتون پڻ شامل آهن، روبيني رڪارڊ موجب سند هجي مختلف علانقون هر زرعی زمين عورتن جي نالي، مالکي، هيت پڻ آهي، ڪيترن تي علانقون هر اهو به ڏلو ويو آهي ته اهزيون آبادگار عورتون نه رڳو زرعی زمين جي مختلف عاملن هر شامل رهيوان آهن، پر ساڳئي وقت آپاشي نظام ۾ آيل ستارن هر پڻ حصو ولني رهيوان آهن، پر انهن جو تعداد اصل نبرن کان تamar تورو آهي، جيڪو اچ به هڪ وڏو چنڌن آهي، عام طور تي اهو ڏلو ويو آهي ته عورت آبادگارن جي آپاشي، پاٿي، واري نظام ۾ شمولیت ۽ انهن هر عمل دخل گھٺو همتايو ۽ ساراهيو نه رهيو آهي، جيئن ته سيدا هڪ عوامي برابري، کي هتي ڏيندرا ادارو آهي، ان ڪري اهو نه رڳو پاٿي، جي منصافت ورج لاء جاکو زيري رهيو آهي، پر ان سان گڏ هن نظام ۾ عورت آبادگارن جي شمولیت کي تamar ضروري سمجھي تو ۽ ان لاء عملی قسر جا ڪيترا اٿي آپا، پڻ ولني رهيو آهي.

آپاشي نظام ۾ عورت آبادگارن جي اهمیت:

عورت آبادگارن جي آپاشي نظام ۾ اهمیت کي اهر سمجھيو ۽ تصور ڪيو ويو آهي، جيئن زندگي، جي بين شعين هر عورتون پنهنجو سماجي، معاشی ڪردار ادا ڪري رهيوان آهن، تيئن آپاشي، پاٿي، واري نظام ۾ انتظام ۾ بھتار هر بـ اهو پنهنجو متحرڪ ۽ سرگرم ڪردار ادا ڪن، سيدا اهو چاهي تو ته مردن سان گڏ آبادگار عورتون به هن نظام ۾ پرپور نموني شمولیت اختيار ڪن ته جيئن اهي نه رڳو هن آپاشي، پاٿي، واري نئين نظام مان واقف تي سکهن، پر ان سان گڏ اهي مرد جيترائى فاڻدا مائڻي سکهن، عورت آبادگارن جي اهمیت هن نئين پروگرام هر ان ڪري به ضروري آهي جو جيڪڏهن اهي هن پروگرام کان هرتي رهنديون، ته سندن کاتي يا مقاطعي وارين زمين کي پاٿي، جي فراهمي مشڪل معاملو تي پوندو، ضروري آهي ته اهي پنهنجي حصي جو پاٿي حاصل ڪن، ته جيئن سندن زمينون آباد تي سکهن، ان کان علاوه زراعت هر ڪم ڪندڙ پورهیت عورتون جا مسئلا پڻ حل ٿين جوڳا ٿيندا ۽ عورت آبادگار ۽ پورهیت جو پاڻ هر رابطو نه صرف مضبوط ٿيندو، پر پاٿي، زرعی شعبني سان لاڳاپيل وسیلا پڻ بھتر نموني سان ڪتب آٿي سکهها،

حڪمت عملی:

عورت آبادگارن جي آپاشي نظام ۽ پاٿي، جي انتظام ۾ شمولیت کي یقیني بنائڻ لاء سوشل ڊيولپمنٽ سيل، ترانزيشن ونگ، سيدا جاکو زيري رهيو آهي، ان ڏس هر سيل و تپنهنجي هڪ حڪمت عملی آهي، اها هيت ڏجي تي:

★ هر ڪنهن وائز ڪورس تي عورت آبادگارن جي تعداد جا انگ اکر گڏ ڪرڻ.

★ وائز ڪورس ايسوسیئيشن ۾ عورت آبادگارن کي شمولیت لاء اتساھ ۽ انهن جي لاڳاپيل ڊيليو سي اي (WCA) هر میمبر شب ڪرڻ.

★ میمبر شب ڪرڻ کان پوه میمبر عورت آبادگارن کي تنظيمي دانچي هر آئڻ ۽ انهن جي ڪميٽي، گروپ تشکيل ڏيڻ.

★ عورت آبادگار میمبرن کي آبادگار تنظيمن جي عهدیدار ٿين لاء همتائڻ.

★ آبادگار تنظيمن ۽ مرد آبادگارن کي عورت آبادگارن جي ستاري هر شمولیت جي ضرورت ۽ اهمیت کان آکاهه ڪرڻ.

★ عورتن جي پاٿي، واري نظام ۾ شمولیت لاء جاکو زیندرا عالمي ادارن جھوڪ، "جيئنر ۽ وائز الائنس" وغیره سان رابطا رکڻ.

تربيتون ۽ صلاحیتون اجاگر ڪرڻ لاء عملی آپا:

عورت آبادگارن جي آپاشي نظام ۾ پاٿي، واري انتظام ۾ باقاعدی شمولیت ۽ سندن تنظيمي دانچي هر اچ کان پوه انهن لاء مختلف تربیتن جو انتظام ڪيو ويندو آهي، ته جيئن انهن جي انتظامي صلاحیتن ۽ هن پروگرام کي سمجھن لاء سندن ذهنی سطح کي بلند ڪري سکجي، اهڙين تربیتن جو تفصيل هيئين ریت آهي:

★ آپاشی ۽ زراعت جي کاتن ۾ عورت آبادگار جو ڪردار ۽ انعن جي هائٹوکي بيمڪ.

★ آپاني جو تخمینو ۽ ان جي اوڳاري جو طريقي ڪار.

★ لايرو استاڪ مئنيجمنٽ تريننگ.

★ اتيگريتيد پيسٽ مئنيجمنٽ.

★ اڳائيٽي ڪرڻ ۽ تنظير هلائڻ جي ترتيب ۽ ٻيون.

ڪاميابيون ۽ حاصلاتون:

عورت آبادگارن جي آپاشي نظام ۾ شركت کي يقيني بنائڻ جي سليلي ۾ هيل تائين مطمئن ڪندڙ حد تائين ڪاميابي حاصل ٿي آهي ۽ جنهن کي ڏستدي مستقبل ۾ ان جي وڌيڪ ڪامياب ٿيڻ جا امڪان آهن.

هيل تائين حاصل ڪيل ڪاميابي:

★ وائر ڪورس ايسوسيئشن تي 1745 عورت آبادگارن جي نشاندهي ڪئي وئي آهي.

★ جن مان 812 عورت آبادگارن کي بيليوسي اي جو ميمبر بنایو ويو آهي.

★ ١٥ وومئن فارمر گروپ (عورتن جا گروپ) مختلف فيلڊ استيشن تي جوڙيا ويآهن.

هيل تائين ڪيتريون ئي عورت آبادگار، آبادگار تنظيمن (ايف اوز) جي مختلف عهدن تي اچي چڪيون آهن، جن ۾ سڀكريتري ۽ خزانچي وارا عهدا اچي وڃن ٿا. ان کان سواه عورتون ايف او جي ن صرف عهديدار، بلڪ چيئرمين جي عهدي تي به اچڻ چاهين ٿيون، جيڪو هڪ سٺو سنؤڻ آهي.

متين ڳالعین کي نظر ۾ رکندي هائي ان ڳاله جي ضرورت آهي ته سند جي آپاشي نظام جي پائيداري لاه ن صرف مرد آبادگار اڳيان اچن، پر عورت آبادگارن جي شموليت پڻ ضروري آهي ته جيئن هي ستاري وارو پروگرام پرپور لاءِ ذئي سکهي.

وڌيڪ معلومات لاءِ

مئنيجر ڪستمر رليشن	سوشل ڊيولپمنٽ سيل سيدا
ڊائريڪٽوريٽ آف ايриا وائر بورجس	فون: 022-9210085
ناراڪئنال ميرپور خاص 0233-876301	E-mail: sds@sida.org.pk
لئفت ٻئنڪ ڪينالس 022-9210056	
گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568	

پاران: ميديا اينڊ كميونيڪيلشن سيل سيدا،
ليفت ٻينڪ بيراج كالوني سيدا سيرٽريٽ حيدرآباد.
فون: 022-9210080 ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سند اريگيشن ۽ برنيج آثاری (سيدا)

وائر ڪورس ايسوسٽيٽيشن ڊيليو سڀا

جوڙ جك

(1) هر مقامي علانقى هر، ان چونديل آبادگارن جو گروپه آبادگارن کي مضبوط ڪرڻ ئه ان جي خدمت واري ڪم کي بهتر بنائڻ لاء، وائر ڪورس تنظيم (ڊيليو سڀا) قائم ڪري سگهي تو.

(2) جنهن شاخ جي زميندارن ۽ مقاطعيمدارن جي گهٽ بـ پاڳي تي اڪثر ڪورس جماعت قائم ڪرڻ لاء، راضبر ڏيارى تي ته اهي آبادگار تنظيم کي اهڙي درخواست ڏئي سگهن تا جيڪڻهن انهٽ، علانقى هر ڪا آبادگار تنظيم وجود نه تي رکي ته آبادگار اهڙي درخواست ڏئي سگهن تا جيڪڻهن انهٽ، علانقى هر ڪا آبادگار تنظيم قائم ٿاهي ته اهڙي درخواست کي آبادگار تنظيم قائم ڪرڻ لاء گذارش تصور ڪيو ويندو.

(3) وائر ڪورس جماعت جي ايراضي، جون حدون انهٽ، شاخ جي حد سان ملنڌ جلنڌ هونديون جنهن جو نالو انهٽ، شاخ تان رکيو ويندو ئه ان جون حدون علانقى جي نقشي تي اسڪيل سان ماڻي ايتريون رکيون وينديون جيڪي مقصد جي پورائي لاء، ڪافي هجن دا خلا.

(1) وائر ڪورس جماعت جي ميمبر، ان شاخ تان پاڻي، حاصل ڪندڙ زميندار ۽ مقاطعيمدار هوندا، ميمبرن جي لست آبادگار تنظيم وٽ جمع ڪنوي ويندي جيڪا وائر ڪورس جماعتن کي رجيٽريشن سٽيفيكٽ ڏيندي، اهو سٽيفيكٽ ثابت ڪندو ته اها وائر ڪورس جماعت آبادگار تنظيم جي ميمبر آهي.

(2) آبادگار تنظيم اڳين فقري جي روشنۍ، هر درخواست ملڻ جي 60 ڏيئهن اندر ان شاخ تان پاڻي ڪندڙ سڀني ماڻهن جي گنجائي ڪونائيٽيندي، جيڪڻهن انهٽ ماڻهن مان گهٽ بـ پاڳي تي تعداد جي ماڻهن وائر ڪورس جماعت نهرا، جي ذريعي رضامندي، جو اظهار ڪيو ته په، انهٽ، شاخ جي سڀني ماڻهن کي وائر ڪورس جماعت جو ميمبر سمجھيو ويندو.

(3) آبادگار تنظيم، وائر ڪورس جماعت کي شاخ جي نالي سان رجيٽر ڪندڻ، اهو رجيٽر ان مقصد لاء، سڀالي رکندي، ان هر باقي تفصيل اهي ڏنل هوندا، جيڪي آبادگار تنظيم جاتائيندي.

(4) وائر ڪورس جماعت جي ميمبرن جي لست طه ڪيل طريقي سان هر سال نظر ثانى هيٺ ايندي، ان کي تازو رکيو ويندو.

تنظيم

(1) آبادگار تنظيم طفان طه ڪيل قاعدين مطابق وائر ڪورس جماعت جو بورڊ وائر ڪورس جماعت جي ميمبرن طفان چونديل گهٽ بـ گهٽ ته ۽ وڌ هر وڌ پنجن ميمبرن تي ٻڌل هوندو.

(2) وائر ڪورس جماعت جا ميمبر راضبر ڏيارى سگهن تا ته ڪ يا وڌيڪ ڪامورن کي ووت جي حق بنا بورڊ جو ميمبر مقرر ڪيو وڃي، وائر ڪورس جماعت جي داخل جمي ميمبرن جو گهٽ بـ پاڳي تي تعداد جيڪڻهن ڪنهن معاملي جي حمايت ڪري تو ته اهو منظور ڪيل سمجھيو ويندو.

چيئرمين ۽ ميمبرن جي ملازمت جا شرط شروط

(1) هن آريٽنس جي نافذ ٽين کان بورڊ پهريون ملو بن سان ۽ بورڊ چلن سان جو هوندو.

(2) بورڊ پنهنجن چونديل ميمبرن مان چيئرمين، سٽڪريٽري ۽ خزانجي چونديلندو.

(3) بورڊ جو ڪو ٻه چونديل ميمبر بورڊ تي پن لڳين مدن کان وڌيڪ نه ڪندو.

(4) بورڊ جو چيئرمين بورڊ جي گنجائي ڪوئيندو، ان جي صدارت ڪندو، هن جي غير حاضري، هر چيئرمين طفان نامزد ڪيل بورڊ جو ڪو چونديل ميمبر صدارت ڪندو.

(5) وائر ڪورس جماعت ۽ بورڊ جي گنجائي جون ڪاروايون درج ڪرڻ لاء، سٽڪريٽري ڏيميار هوندو.

(6) وائر ڪورس جماعت جو اڪايلونت خزانجي رکندي.

(7) وائر ڪورس جماعت جي اڪايلونت مان جيڪي بـ پشا ڪيرايا ويندا، انهن جا چيڪ چيئرمين ۽ خزانجي صحيح ڪندما.

(8) پيو سمورو لکيل مواد چيئرمين ۽ سٽڪريٽري صحيح ڪندما، وائر ڪورس جماعت جا هئي ڪم هوندا، جيڪي آبادگار تنظيم کيس سونبندى اهي هيلين، ريت هوندا:

الف) وائر ڪورس ۽ ان مان نڪرندڙ ڪمن کي هلان، سٽاره ۽ بحال ڪرڻ،

(ب) مٿاچري يا هر جي پاڻي، جي ذريعن جي رسد هر سٽاره آئڻ،

(ب) موڳن کي هلان، انهن کي وڌان جي منظوري ڏين، جاهه طه ڪرڻ، انهن جي تعمير، سڀال ۽ سٽار،

(ب) تيوپ ويل ۽ لفت پس هئن جي جا، طه ڪرڻ، انهن جي مالڪي ڪرڻ، هلان، سڀال ۽ سڀال،

(ت) پاڻي ڏين جو شيدبولي طه ڪرڻ، منظور ڪرڻ ۽ منصفاني ورج،

(ت) وائر ڪورس جي وهنجري هـ ايندڙ تبديلين، ان جي هلان دوران ان مان رڪاوون دور ڪرڻ،

(ب) ان کي ڀقيني بنان ته وائر ڪورس جماعت جا سـ ميمبر وائر ڪورس جي سٽاري، سڀال ۽ ڪم لاء، طه ٿيل ڪر پنهنجي حصي جي مزدوري هـ خرج هـ پاڳي ڀاپوار ٿين تا،

(ج) زمين ۽ وائر ڪورس جي حد هـ پاڻي، جي استعمال ۽ نيشال کي سٽاره وارن بروگرامن هـ شربڪ ٽين

سند اريکيشن ۽ برينج آثارتی (سيدا)

آبادگار تنظيم (FOS) جا فرض ۽ ذميواريون

آبادگار تنظيم (FO) جا فرض ۽ اختيار هينين طرح آهن.

1. شاخن ۽ سر نالين جي جملی سپيال استعمال ۽ سداري جي ذميواري کلن.
2. نهری پائني ۽ جي رسد متعلق يا برينج جي نيكال لاء معاهدو کرن.
3. پنهنجي دائره ڪار جي علاقتي ۾ منصالي ۽ ضرورت مطابق پائني، آبادگارن کي بروقت مهيا کرن ۽ وڌيڪ پائني کي آبادگار تنظيم جي عام گذجائي جي فيصلوي موجب وڪلن ڀانيلام لاء (ايريا واتر بورڊ جي) بين آبادگارن تنظيم يا ادارن کي ذيئ.
4. آبادگارن تنظيم جي ميمبرن جي علاقتي يابين ادارن وtan ايندڙ سر جي پائني جي نيكال ايريا واتر بورڊ طرفان مقرر جڳهه تائين پهچائڻ.
5. آبادگار تنظيم جي ميمبرن کان پائني، برينج يا ٻي ڪم لاء وصول ٿيندر رتم جي ڪت جا طريقا واضح ڪرڻ ۽ ان جي وصولي بابت حڪمت عملی جوڙن.
6. آبادگار تنظيم جي ميمبرن طرفان ترقياتي ڪمن لاء امداد حصي جو فيصلو ڪرڻ (ارقم يا جنس جي صورت ها) ۽ وصول ڪري ڪم ٻر آئن.
7. لاڳاپيل واتر بورڊ يا ٻي سپلاتر سان پٽال جي بنيدجي نقطن تي متفق ٿيئن ۽ پائني، برينج يا ٻين ڪمن جا لاڳو ٿيندر اڳهه طشي ڪري گھريل رقم ايريا واتر بورڊ، فامر آرگانيزيشن (FO) ۽ واتر ڪورس ايسوسائيشن رولس جي سيڪشن 15 مطابق جمع ڪرائڻ.
8. آبادگارن يابين سهولتون حاصل ڪندڙ ادارن يا آبيانه، برينج ٽيڪس جي وصولي ۾ دير ڀانامڪل ادائگي، جي صورت ۾ ڏنڍلڳائڻ.
9. پنهنجن ملي ذريعن کي سپيال ۽ استعمال ڪرڻ لاء ايڪت ۽ رولس تحت لهيل تنظيم (FO) جي مول متن مطابق يا بالاختياري آثارتی، جي طرفان جاري ڪيل هدایتن تي عمل ڪرن.
10. پنهنجي دائرة ڪار کي هلائڻ لاء ضروري قدم ڪلن.
11. پنهنجي حد ۾ واقع آبادگارن تنظيم جي ميمبرن جي پائني يا برينج معاملن کي سلجهائڻ لاء ڪوشش ڪرڻ ۽ ان لاء ثالث ڀا ٽاڪر ڪاميٽي ناهن ۽ طريقيڪار واضح ڪرن.
12. پنهنجي ڪم هلائڻ جي لاء ضرورت آهن ماهن کي مناسب طريقي سان نوڪري تي رکن.
13. اريکيشن ۽ برينج جي انتظام هلائڻ لاء ضرورت مطابق حدون مقرر ڪرن.
14. پنهنجي حد ۾ زراعت جي ترقى ۽ ترويج لاء نين آپاشي حڪمت عملين کي فروع ذيئ.
15. پنهنجي عهديدارن، ملازمن يا ميمبرن کي سكيا ڏيارن لاء ڪوششون وٺڻ.
16. آبادگارن تنظيم کي مول متن مطابق مليل اختيارن جو استعمال ڪرن.

وڌيڪ معلومات لاء

مئنيجر ڪسٹمر رليشن

ڊائريڪتوريت آف ايريا واتر بورڊس	سوشل جيولپمنت سيل سيدا
ناراڪنال ميرپور خاص 0233-876301	فون: 022-9210085
لٿت ٻڌنڪ ڪينالس 022-9210056	E-mail: sds@sida.org.pk
گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568	

پاران: ميديا اينڊ ڪمبونيڪيشن سيل سيدا، ليفت ڀينڪ ڀراج كالون سيدا سڀ ڪريٽ حيدرآباد.
فون: 022-9210080 ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سند اريگيشن ۽ درينيچ اتاري (سيدا)

آپاشرى نظام ۾ آبادگارن جي شركت آپاشرى سدارا ۽ سيدا چو؟

سيدا سند جي آپاشرى ۽ درينيچ نظام کي سپاليندر خودمختيار ادارو آهي، اهادارو نظام ۾ موجود مسئلن جھروك، آپاشرى نظام جي سپال ۽ مرمت جي ڪمن لاءِ ندين جي کوت، آپاشرى کاتي طرفان مهيا ڪيل سهولتن/ ڪمن تي آبادگارن جو عدم اعتماد ۽ غير منصفائي ورج ۽ ان جي نتيجي ۾ پائني واپرائيندڻن پاران پائني جي فراهمي جي خدمتن عيوض ادائگي ڪرڻ لاءِ عدم دلچسپي جي اظهار جھڙن مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ قائم ڪيو ويو آهي، هن وقت اسان جو آپاشرى نظام پائني جي منصفائي ورج کان وانجهيل آهي، ان صورتحال کي مدنظر رکندي آپاشرى سدارن تحت هيلىون ضرورتون سامهون آين اهن؛ آپاشرى نظام ۾ خرج ۽ آمدنى ۾ توازن آندو ويچي.

نظام پاران مهيا ڪيل سهولتن/ سروزستي اعتماد بحال ڪيو وڃي.

اهي ڪر جيڪي آبادگار بهتر نموني سان سرانجام ٿئي سگهن ٿاسي آبادگار تنظيمن ذريعي ڪرايا وڃن.
سيدا چاڪندي؟

سيدا: سيدا مالي طور خود مختار هوندي ۽ سند صوبى جي آپاشرى درينيچ ۽ ٻوڏان بچاء، جا انتظام هلائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندي، سيدا جي ڪمن ڪارين جي نظرداري لاءِ هڪ بوره جو ڦيو ويو آهي، جنهن ۾ آبادگارن جي نمائندگي شامل آهي، وقت گذرن سان گڏوگڏ، سيدا آپاشرى واري صوبائي کاتي جي جاء وندو ۽ سمورا برش پنهنجي انتظام تحت هلائيندرو.
ايريا وائزبوره: سند جي 14 ٿي وقت ڪنالان تي ايريا وائز بوره جڙندا جيڪي آبادگار تنظيمن کان آبياني جي وصولي کان علاوه آمدنى جي بين ذريعن جھروڪ: پائني جي غير زرعى استعمال وغيره تي وصولي جا ڏميوار هوندا، ان سان گڏوگڏ هيلين سطح تي پائني جي منصفائي فراهمي ۽ وراحت لاءِ ڏميوار هوندا، ايريا وائز بوره ۾ سرڪاري نمائندا، آبادگار تنظيمن جا نمائندا ۽ فني ماهر ميمبر هوندا.

آبادگار تنظيمون: شاخن ماڻرن تي آبادگار تنظيمن ناهيون وينديون، جيڪي شاخن تي پائني جي وراحت جو انتظام سپالينديون ۽ انهن جي مرمت جا ڪر ڪرائينديون، آبادگارن کان آبيانو ۽ ٻيون لاڳاپيل وصوليون ڪنديون، ان وصولي مان پنهنجي خرچن جي ادائگي لاءِ 40 سڀڪڙو رکنديون جلمن ته 60 سڀڪڙو ايريا وائز بوره جي حوالى ڪنديون، آبياني جي رقم جي وراحت لاءِ ايريا وائز بوره ۽ آبادگار تنظيمن وچ ۾ اهڙو معاهدو ڪيو ويندرو، اهڙي طرح سند ۾ سمورين شاخن تي آبادگار تنظيمون ناهيون وينديون، نارا ڪنال، گهوتڪي ٽيڊر ڪنال ۽ ليفت ٻنڌڪ ڪنال تي ايريا وائز بوره نهئي چڪا آهن، هن وقت تائين نارا ڪنال تي عملی طور سمورين شاخن تي آبادگار تنظيمون F0 نهئي چڪيون آهن.

سدارن جي نتيجي ۾ پچري جي آبادگارن تي ڪھڙواثر پوندو
پچري وارن کي يقيني طور تي هنن سدارن مان فائدو ٿيندرو، تجربن مان معلوم ٿيو آهي ته سدارن جي نتيجي ۾ پچري وارن ندين آبادگارن کي اڳ جي نسبت 65 سڀڪڙو ٽويڪ پائني ملي سگهندو ۽ ساڳي، ريت مني ۽ ورج وارن ندين آبادگارن کي به فائدو پوندو سند ۾ پائني جي موجوده وراحت واري نظام ۾ بهتر گهاڻي گنجائش موجود آهي، جنهن ۾ برسانن جي پائني جي مناسب استعمال ۽ نيكال، پائني جي خاصيت جي بهتر انتظام ۽ درينيچ جي اعتماد جو گي سروز/ خدمتن جھڙا ڪر شامل آهن، جنهن مان هر ڪنهن کي فائدو رسندو، جيئن ته آبادگار تنظيم ۾ ندين ۽ پچري، جي آبادگارن جي شركت يقيني ٻئائي وئي آهي، ان ڪري پائني جي وراحت به منصفائي ۽ پروسې جو گي ٿيندي

اصلاحات جي نتيجي ۾ فصلن جي پيداوار تي ڪھڙواثر پوندو؟

سند ۾ بين صوبين/ علاقئن جي پيٽ ۾ فصلن جي پيداوار سراسري طور 30 سڀڪڙو گهٽ آهي، زراعت ۾ پائني جي پروسې جو گي رسد هڪ اهم مسئلو آهي، ان مسئلي کي موثر آپاشرى / درينيچ جي خدمتن/ سهولتن عيوض متراه ۽ مناسب وصوليون ڪري فصلن جي پيداوار جي فرق کي خسر ڪري سگهجي تو

چا سدارن مان آبیانو و دیک ڈیٹو پوندو?

سدارن جي پروگرام کان اگ روپنیو کاتو آبیانو و صول ڪنڈور هیو آهي. جيڪو آبیاشی نظام جي بحالی لاءِ استعمال نه ڪيو ويندو هو نئین نظام موجب پائی جي عيوض ملندر سپ و صوليون ڪنڈالن شاخن/مائينرن ۽ سر نالين جي منيال سميت مرمت لاءِ ضرورت آهرا استعمال ڪييون وينديون.

چا آبادگار تنظيم پنهنجو اشتاف مقرر ڪري سگھندى

آبادگار تنظيم جي انتظامي ڪميٽي آبادار سميت ضرورت آهرا پنهنجو عملو مقرر ڪري سگھندى ۽ وصول ٿيل آبیاشی مان انهن جون پگهارون ڏينديون

چا ٻين ملڪن مرا هونظام ڪارآمد ثابت ٿيو آهي؟

آبیاشی ۽ درينجع جي انتظام ۾ دنيا جي ٻين ملڪن جهڙو ڪ تركي، انڌرا پوديس (اندبيا)، محڪيڪين الٰي، نيمال سريانڪا ۽ چين ۾ ساڳي ريت سدارا آندا ويا آهن. دنيا جوانهن ملڪن جي تجربن جونچوڙا هوا هي:

شراڪشي آبیاشي نظام ۾ متعارف ڪرائڻه کانپو ڀچڙي ۾ پائی جي رسڊ 25 كان 27 سڀڪروواه آهي.

ٻوكى هيٺ ايراضي ۽ فصلن جي پياوار ۾ واقارو آيو آهي. جهڙو ڪي چين ۾ پائی جي پيٽ ۾ اپٽ/پيداوار جو مقدار پيٺو ٿيو آهي

آبیاشي ادارن جي آمدنی تقریبن ٻيشی ٿي وئي آهي. جنهن مان سرشتي جي مناسب سار منيال ۽ نظام جي ڪارڪرده گي سڌري آهي

جيٽي به آبادگارن انتظام سڀاليو آهي اتي گھڻو ڪري 50 سڀڪرو تائين خرجن ۾ گهٽتائي آهي.

اڪثر ملڪن ۾ آبادگارن پاٿمدادو آباني جي اگهن ۾ اضافو ڪيو آهي. تجيئن اهي سار سڀالي معياري ڪري سگھن جتي به آباني جي اگهن ۾ اضافو ڪيو ۽ آهي. اهو ڀان ٻچ ۽ زرعی دوائين جي پيٽ ۾ تعلم سستو ثابت ٿيو آهي ۽ پيداوار وڌي آهي

سدارن کانپو آبادگار تنظيمون آبادگارن کي پائی کان سوء زمين جي ليونگا سدائی) گذيل مارڪيٽنگ ۽ زرعی صلاحڪاري بابت خدمتن فاهر ڪري رهيو آهن.

آبادگار تنظيمون گيڪن قائم ڪيو وڃن؟

ڪنڈالن ۽ برانچ ڪنڈالن مان نڪنڊر ۾ شاخ تي آبادگار تنظيم قائم ڪئي ويندي آبادگار تنظيمون جوبنيداد واتر ڪورس ايسوسائيشن تي هوندو جيڪي واتر ڪورس جي سطح تي ٺاهين وينديون. واتر ڪورس ايسوسائيشن ٻر هر کاٽيدار ۽ مقطميدار ميمبر ٿي سگھندو اها ايسوسائيشن ٺهڻه کانپ، آبادگار تنظيم ٺاهڻه لاءِ پنهنجو نائندو نامزد ڪندي آبادگار تنظيمون 2 ڀانگي 3 اڪشريت جي ميمبر ٿيڻ سان ٺاهين وينديون. آبادگار تنظيم جي مئنجيٽن ڪميٽي ۾ 4 عهديدار (چيئرمين، وائيس چيئرمين، سڀڪريٽري ۽ خزانجي) ۽ 2 ٻيا ميمبر ٺوندا، جن کي اليڪشن جي عمل ذريعي چونڊيو ويندو اليڪشن ۾ ان ڳالهه جو خيال رکيو ويندو ته انتظامي ڪيٽي ۾ ڀچڙي جا ميمبر ٻن هڪ نڌيو آبادگار هجي، جڏهن ته انهن ٻنهي مان هڪ ميمبر کي عهديدار چونڊيو ويندو

جزل باڊي تنظيم جي ربورٽن جي منظوري ڏيندي ۽ آباني جي رفتر ٿئي ڪندي

وڌيڪ معلومات لاءِ

مئنجر ڪسٽمر رليشن

ڊائريڪٽوريٽ آف ايريٽا واتر بورڊس

نارا ڪنڈال ميربور خاص 0233-876301

لئٽ ٻئنڪ ڪينالس 022-9210056

گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568

سوشل ڊيولپمنٽ سيل سيدا

فون: 022-9210085

E-mail: sds@sida.org.pk

پاران: ميديا اينڊ كمپونيڪشن سيل سيدا، ليفت ٻينڪ يراج كالوني سيدا سڀڪريٽريٽ حيدرآباد.

فون: 022-9210080 ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سنڌ اريگيشن ۽ درينيچ اثارتی (سيدا)

سنڌ وائز مئيجمنت آرڊيننس 2002 تحت آبادگار تنظيم (FO) ناهن جو طريقو

- سنڌ اريگيشن ۽ درينيچ اثارتی (سيدا) سنڌ اسيمبلي طرفان پاس ڪيل سيدا ايڪت تحت وجود ۾ آئي، جيڪا هائي سنڌ حڪومت طرفان آڪتوبر 2002ء ۾ جاري ڪيل سنڌ وائز مئيجمينت آرڊينس تحت ڪر ڪري رهي آهي. سيدا کي سند جي آيashi نظام ۽ نخاسي جي بعال، جون ذميوريون سونپيون ويون آهن، جنهن تحت شاخ، ڪٿال ۽ سنڌو دريء سطع تي آبادگارن جي شركت مڪن بشائي پئي وڃي. ڪٿال سطع تي ايريا وائز بوره ۽ شاغن تي آبادگار تنظيمون ناهن جو سلسلو جاري آهي. اهي آبادگار تنظيمون پنهنجون شاخون پاڻ هلائينديون، جن جي ناهن جو طريقيه ڪار هيٺ ڏجي تو.
1. شاخ، ماينر ۽ ان جي سيني وائز ڪورس جي حد جي ساجي، معاشي ۽ فني معلومات گڏ ڪجي.
 2. شاخ جي هر وائز ڪورس جي حد اندر ڳولن ۾ وڃي آبادگارن سان رابطه ڪجي.
 3. ڳولن ۾ آبادگارن سان گنجائيون ڪري ادارتی ستارن متعلق معلومات فراهم ڪجي ۽ اعتصاد بحال ڪجي.
 4. آبادگارن کي گنجائيون ذريعي درينيچ بينيفيشيز گروپ (DBG)، وائز ڪورس ايسوسيشن (WCA) ۽ آبادگار تنظيم (FO) جي جو جڪ، ذميوريين ۽ اهميت متعلق سمجھائي.
 5. تنظيم سازي، لا، آبادگارن کي آماده ڪري وائز ڪورس سطع تي ڪاتيدارن ۽ مقاطعیدارن جا وائز ڪورس ايسوسيشن ميمبر شب فارم پر ڏ گرجن.
 6. وائز ڪورس جي گفت ۾ گفت 67 سڀڪو مرد تزوٽي عورت آبادگارن جي اهوي نسبت سان ميمبر شب ڪجي جيئن وائز ڪورس جي گفت ۾ گفت 67 سڀڪو زرعی زمين جي نمائندگي حاصل تي سگهي.
 7. وائز ڪورس ايسوسيشن جي سيني ميمبرن جي جنسل باوي ۾ وائز ڪورس ايسوسيشن جي انتظامي بوره جي ٻونڊ ڪرائي، جيڪو گفت ۾ گفت تي (هڪ چيئرمن، هڪ سڀڪريتي ۽ هڪ خزانجي) ۽ ڏ ۾ ڏ ٻونڊ (تي مني چائيل عدديدار ۽ انتظامي ڪميٽي ميمبر) تي مشتمل هوندي.
 8. هر وائز ڪورس ايسوسيشن يا ڊي بي جي، آبادگار تنظيم ۾ ميمبر شب حاصل ڪرڻ لاء، هڪ جيٽرا نمائندا اهوي، طرح نامزد ڪري آبادگار تنظيم جي جنسل باوي ۾ موڪليندي جيئن تنظيم جا جنسل باوي ميمبر 22 کان گفت نه هجن.
 9. آبادگار تنظيم جي سيني ميمبرن جي جنسل باوي ۾ تنظيم (FO) جي انتظامي بوره جي جونه ڏجي ويندي.
 10. وائز ڪورس ايسوسيشن تزوٽي آبادگار تنظيم جي انتظامي بوره جو هر نمائندو اڪشيتي ميمبرن جي حمايت جي بناد تي چونڊيو ويندو.
 11. آبادگار تنظيم جو بنڌ اڪائونٽ كولرابيو، جنهن کي چيئرمن، ۽ خزانجي گنجي هلائيندا.

اليڪشن جا ڪائند ۽ قانون :

ڪو به اهوو آبادگار انتظامي بوره ۾ شامل تي نه هنگندو:

- (1) جنهن جي عمر 18 سالن کان گفت هجي.
- (2) جنهن جو داعامي توازن صحيح نه هجي.
- (3) جيڪو پاڪستان جو شهري نه هجي.
- (4) جيڪو سرڪاري نوڪري، مان اخلاقي ڏوهه تحت ڪڀير ويو هجي.
- (5) جيڪو تن منهين کان وڌيڪ عرصو ڪورت پاران جاري ڪيل سزا ڪاتي چڪو هجي ۽ سنڌ آزادي، کي اجا پنج سال نه گذر يا هجن.
- (6) جيڪو وفاتي، صوبائي، لوڪل حڪومت يا ڪنهن ماليٽي اداري جو باقيدار هجي ۽ ماليٽي رهنو نه ڏيندو هجي.
- (7) جيڪو متعلقه ڪماند ايريا جو آبادگار نه هجي.
- (8) جيڪو ڪنهن هي آبادگار تنظيم جي انتظامي بوره ۾ شامل هجي.
- (9) انتظامي بوره ۾ گفت تي نمائنده پوجزي مان چونڊيا ويندو، جن مان هڪ ندي ۾ نديو ڪاتيدار هوندو.
- (10) تنظيم جي جنسل باوي هڪ غير جاندار اليڪشن ڪميٽي مقرر ڪندي جيڪا اليڪشن جي اڳوائي ڪندي.
- (11) جنسل باوي هڪ آليس مقرر ڪندي، جيڪو ووتون جي لست تيار ڪري اليڪشن جي اڳوائي ڪندو.
- (12) اليڪشن متعلق لکت ۾ نوٽيس جاري ڪيو ويندو، جيڪو گفت ۾ گفت 7 ڏينهن پهريان ميمبر کي ڏنو ويندو.
- (13) اليڪشن خفие راه شماري ذريعي ڪرائي ويندو.
- (14) اليڪشن جي تن ڏينهن اندر نتيجهن جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويندو.
- (15) ريجوليٽري اثارتی، متعلق آبادگار تنظيم جي درخواست تي اليڪشن ڪري سگهي تي.

(٩) FO پنځجي الیکشن، سند مئنيجمينت آرڊينس ٢٠٠٢ ع تحت منظور ڪيل قانون مطابق ڪندي.

وائز ڪورس ايسوسييشن ۽ ڊي بي جي جو انتظامي ډانچو (گهٽ بر گهٽ تي وڌير وڌ پنج)

.1	چيشريمن	:	ميمبر آبادگار
.2	سيڪريتري	:	ميمبر آبادگار
.3	خزانجي	:	ميمبر آبادگار
.4	انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر ١	:	ميمبر آبادگار
.5	انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر ٢	:	ميمبر آبادگار

آبادگار تنظيم جو انتظامي ډانچو

.1	چيشريمن	:	ميمبر آبادگار
.2	وائس چيشريمن	:	ميمبر آبادگار
.3	سيڪريتري	:	ميمبر آبادگار
.4	خزانجي	:	ميمبر آبادگار
.5	انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر ١	:	ميمبر آبادگار
.6	انتظامي ڪميٽي ميمبر نمبر ٢	:	ميمبر آبادگار
.7	صلاح ڪار ميمبر	:	تجربڀڪار سينئر استاف ميمبر
.8	ايس آفيسو ميمبر	:	تعلق ناظر، جنهن تعليٽ ۾ تنظيم جي وڌيڪ ايراضي هجي
.9	سڪاري ميمبر	:	اريگيشن يا درينج جو فني ماهر

نوٽ مئي چاٿايل جريان نمبر ٧ کان ٩ ميمبر کي ووت جو حق نه هوندو.

وڌيڪ معلومات لاءِ

مئنيجر ڪستمر رليشن

ڊائريڪتوريت آف ايريا وائز بورڊس

ناراڪعنال ميرپور خاص 0233-876301

لئفت ٻئنڪ ڪينالس 022-9210056

گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568

سوشل ڊيولپمنت سيل سيدا

فون: 022-9210085

E-mail: sds@sida.org.pk

پاران: ميديا اينڊ ڪميونيڪيشن سيل سيدا، ليفت ٻينڪ ڀراج ڪالوني سيدا سڀ ڪريٽ ٽ هيدرآباد.

فون: 022-9210080 ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سنڌ اريگيشن ۽ برينج اثارتي (سيدا)

آپاشري نظام ۾ عورت آبادگارن جي شموليت ۽ ان جي اهميت

بسمنظر:

سنڌ اريگيشن ايند برينج اثارتي (سيدا) سنڌ ۾ آپاشري مدارن لاء، جاڪو ۾ بندو ادارو آهي، جنهن جو قيمار 1997ع ۾ سنڌ اسيمبلي، جي منظور ڪيل ائڪت تحت عمل ۾ آيو، ان گان پوه، اكتوبر 2002ع ۾ سنڌ وائز منجيمينت آرڊيننس جاري ڪيو ويو، جنهن تحت هائي هي، ادارو ڪر ڪري رهيو آهي، هي، پروگرام بنيادي طور تي آبادگارن (مردن توڙي عورتن) جي شركت سان آپاشري ناظم ۾ بعثري آئڻ لاء، جو ڙيو ويو آهي، جنهن تحت ڪنالان (ڏڻ واهن) تي ايريا وائز بوره ۽ شاخن تي آبادگار تنظيمون جو ڙيون ويو آهن، آبادگارن (مردن توڙي عورتن) سڌي، ريت وائز بوره ۽ شاخن تي آبادگار اهل آهن، پر انهن جي اڳائي، لاء، بعرو ٻئ وئي سگهن ثا.

آپاشري ناظم ۾ عورت آبادگارن جي شركت:

سنڌ حڪومت پاران لاڳو ڪيل قانون موجب هن پروگرام ۾ رڳو اهي آبادگار حصو وئي سگهن ثا، جيڪي زمين جي مالڪي (يا مقاطعي) وارو حق رکندا هبن. اهون آبادگارن ۾ رڳو مرد شامل آهن پر عورتون پئ شامل آهن ۽ روپينيو رڪارڊ موجب سنڌ جي مختلف علاقن ۾ زرعي زمين عورتن جي نالي ۽ مالڪي، هيٺ پئ آهي، ڪيترين تي علاقن ۾ اهو ٻئ وئو ويو آهي ته اهريون آبادگار عورتون نه رڳو زرعي زمين جي مختلف معاملن ۾ شامل رهيو آهن، پر ساڳئي وقت آپاشري ناظم ۾ آيل ستارن ۾ پئ حصو وئي رهيو آهن، پر انهن جو تعداد اصل نمبرن کان تمار تورو آهي، جيڪو اچ به هڪ وڌو ڇنلنچ آهي، عالم طور تي اهو ڏئو ويو آهي ته عورت آبادگارن جي آپاشري، ۽ پائني، واري ناظم ۾ شموليت ۽ انهن ۾ عمل دخل گھلو هستابو ۽ ساراهيو ٿو ويو آهي، جيئن ته سيدا هڪ عوامي برابري، کي هشي ڏيندو ادارو آهي، ان ڪري اهو نه رڳو پائني، جي منفاصائي ورج لاء، جاڪوري رهيو آهي، پر ان سان گڏ هن ناظم ۾ عورت آبادگارن جي شموليت کي تمار ضروري سجهي ثو ۽ ان لاء، عملی قسر جا ڪيترا هي آپا ٻئ وئي رهيو آهي.

آپاشري ناظم ۾ عورت آبادگارن جي اهميت:

عورت آبادگارن جي آپاشري ناظم ۾ اهم سجهيو ۽ تصور ڪيو ويو آهي، جيئن زندگي، جي بين شعبن ۾ عورتون پنهنجو سماجي ۽ معاشي ڪردار ادا ڪري رهيو آهن، تيئن آپاشري ۽ پائني، واري ناظم ۽ انتظام ۾ به اهو پنهنجو متعرڪ ۽ سرگرم ڪردار ادا ڪن. سيدا اهو ڄاهي تو ت مردن سان گڏ آبادگار عورتون به هن ناظم ۾ پرپور نموني شموليت اختيار ڪن ته جيئن اهي نه رڳو هن آپاشري، ۽ پائني، واري نئين نظام مان واقف تي سگهن، پر ان سان گڏ اهي مرد جيئن اشي فائدا مائي سگهن. عورت آبادگارن جي اهميت هن نئين پروگرام به ان ڪري به ضروري آهي جو جيڪڏنهن اهي هن پروگرام کان برتي رهنديون، ته سندن کاتي يا مقاطعي وارين زمين کي پائني، جي فراهمي مشڪل معاملو تي بوندو. ضروري آهي ته اهي پنهنجي حصي جو پائني حاصل ڪن، ته جيئن سندن زمينون آباد تي سگهن. ان کان علاوه زراعت به هڪ ڪندڙ بورهيت عورتن جا مسئلا پئ حل تيئ جو ڳا تيئدا ۽ عورت آبادگار ۽ پورهيت جو پان ۾ رابطه نه صرف مضبوط ٿيندو، پر پائني ۽ زرعي شعبي سان لاڳاپيل وسيلا پئ بعتر نموني سان ڪتب آهي سگها.

حڪمت عملی:

عورت آبادگارن جي آپاشري ناظم ۽ پائني، جي انتظام ۾ شموليت کي يقيني بنائڻ لاء، سوشل ڊيولپمنت سيل- ترانزيشن ونگ، سيدا جاڪوري رهيو آهي. ان ڏس ۾ سيل وڌ پنهنجي هڪ حڪمت عملی آهي، اها هيٺ ڏجي تي:

★ هر ڪعن وائز ڪورس تي عورت آبادگارن جي تعداد جا انگ اکر گڏ ڪرڻ.

★ وائز ڪورس ايسوسٽيشن ۾ عورت آبادگارن کي شموليت لاء، اتساهن ۽ انهن جي لاڳاپيل ٻيليو سي اي WCA ۾ ميمبر شپ ڪرڻ.

★ ميمبر شپ ڪرڻ کان پوه ميمبر عورت آبادگارن کي تنظيمي دانجي ۾ آئڻ ۽ انهن جي ڪميٽي ۽ گروپ تشڪيل ڏين.

★ عورت آبادگار ميمبرن کي آبادگار تنظيمن جي عديدار تيئ لاء، هستائڻ.

★ آبادگار تنظيمن ۽ مرد آبادگارن کي عورت آبادگارن جي سڌاري ۾ شموليت جي ضرورت ۽ اهميت کان آگاه ڪرڻ.

★ عورتن جي پائني، واري ناظم ۾ شموليت لاء، جاڪو ۾ بندو عالمي ادارن جھڙوڪ: "جيئندر ۽ وائز الائنس" وغيره سان رابطا رکڻ.

تربيتون ۽ صلاحيتون اجاڪ ڪرڻ لاء، عملی آپا:

عورت آبادگارن جي آپاشري ناظم ۾ پائني، واري انتظام ۾ باقاعدی شموليت ۽ سندن تنظيمي دانجي ۾ اچئ کان پوه انهن لاء، مختلف تربيتون جو انتظام ڪيو ويندو آهي، ته جيئن انهن جي انتظامي صلاحيتن ۽ هن پروگرام کي سجهن لاء، سندن ذهنی سطح کي بلند ڪري سگهي. اهريون تربيتون جو تفصيل هيئين ريت آهي:

- ★ آپاشی ۽ زراعت جي کاتن ۾ عورت آبادگار جو ڪردار ۽ انهن جي هائوکي بيمد.
- ★ آپاني جو تخمينو ۽ ان جي اوڳاڙي جو طريقي ڪار.
- ★ لائيو استاڪ مئنيجيمنٽ تريبنگ.
- ★ اتيگريٽيد پيسٽ منيجيمنٽ.
- ★ اڳائيٽي ڪره ۽ تنظير هائڻج جي ترتيب ۽ پيون.

ڪاميابيون ۽ حاصلاتون:

عورت آبادگارن جي آپاشي نظام ۾ شركت کي يقيني بنائڻ جي سليلي ۾ هيل تائين مطمئن ڪندڙ حد تائين ڪاميابي حاصل ٿي آهي ۽ جنهن کي ڏسندي مستقبل ۾ ان جي وڌيڪ ڪامياب تيڻ جا امڪان آهن.

هيل تائين حاصل ڪيل ڪاميابي:

- ★ وائز ڪورس ايسوسٽيشن تي 1745 عورت آبادگارن جي نشاندهي ڪئي وئي آهي.
- ★ جن مان 812 عورت آبادگارن کي ٻيليو سڀ اي جو ميمبر بنایو ويو آهي.
- ★ 15 وومئن فارمر گروپ (عورتن جا گروپ) مختلف فيلڊ استيشن تي جوڙيا ويا آهن.

هيل تائين ڪيتريون ٿي عورت آبادگار، آبادگار تنظيمين (ايف اوز) جي مختلف عهدين تي اچي چڪيون آهن، جن ۾ سڀڪريٽي ۽ خزانجي وارا عددا اچي وڃن تا. ان کان سواه عورتون ايف او جي ن صرف عهديدار، بلڪ چيئرمين جي عهدي تي به اچڻ چاهين ٿيون، جيڪڻ هڪ سُو سنؤڻ آهي.

متين گالعين کي نظر ۾ رکندي هائي ان گاله جي ضرورت آهي ته سند جي آپاشي نظام جي پائيداري لاه ن صرف مرد آبادگار اڳيان اچن، پر عورت آبادگارن جي شموليت پڻ ضروري آهي ته جيئن هي ستاري وارو پروگرام ڀرپور لاءِ ذئي سگهي.

وڌيڪ معلومات لاءِ

مائنيجر ڪستمر رليشن

دائريڪٽوريٽ آف ايриا وائر بورڊس

ناراڪئنال ميرپور خاص 0233-876301

لئفت بئنڪ ڪينالس 022-9210056

گھوٽکي فيدر ڪينال 0723-684568

سوشل ڊيولپمنٽ سيل سيدا

فون: 022-9210085

E-mail: sds@sida.org.pk

پاران: ميديا اينڊ ڪميونيڪيشن سيل، ٿرانزيشن ونگ سيدا،

لئفت بئنڪ بيراج ڪالوني سيدا سيكريٽريٽ حيدرآباد.

فون: 022-9210080

ويب سائٽ: www.sida.org.pk

سند اریگیشن ۽ درینیج اثارتی (سیدا)

آپیاشی ۽ درینیج نظام جي منتقلی جي معاهدي جو متن

آپیاشی ۽ درینیج نظام جي منتقلی جي معاهدو بتاریخ کنتمال ابریا واتر بوره/

سند اریگیشن ۽ درینیج اثارتی (سیدا) جنهن بر ان جو جانشین/ قائز مقام به شامل آهي ۽ ایدمنستریتر جیکو جي واسطی کر کري رهيو آهي ۽ آبادگار تنظیر جنهن بر ان جو موجوده جانشین شامل آهي ۽

ایدمنستریتر شاخ/جنل جیکو جي واسطی کر کري رهيو آهي جي وچ بر تیو. جنهن ته سند واتر منیجمنت آرڈیننس 2002ع تحت ریگولیشن ناهیا ویا آهن. تن بر شاخن/ لفت چنل جي سطح تي آپیاشی ۽ درینیج نظام آبادگار تنظیم جي حوالی کرثو آهي.

مذکوره رولس ۽ ریگولیشن آبادگار تنظیم کي انتظار جي منتقلی هڪ منصوبی هيٺ ذين تا جيڪا ان اهل بنائي تي ته امي هڪ خاص مدي ۾ جيتو جلدي مسکن آهي ۽ جيڪو ستن سالن کان وڌيڪ نه هجي، بر مالي طرح خودمختار تين.

جنهن ته شاخ/لفت چنل جیڪا کنتمال يا سب کنتمال مان نڪري تو، سیدا جي رجسٽار وٽ رجسٽر ڪرائي وئي آهي ۽ مٿين رولس تحت ان جي انتظامي ڪاميٽي چونڊي ويني آهي.

جنهن ته مٿي چيل آبادگار تنظیر جي انتظامي ڪاميٽي ۽ ابریا واتر بوره معاهدو کري رهيا آهن، جنهن تحت ان شاخ/لفت چنل ۽ درینیج سٽر ۾ انتظار، انتظامي ڪاميٽي معرفت آبادگار تنظیر کي منتقل ڪيو ويندو. تنهن ڪري ڦريون هينين ڳالعين تي راضي ٿيون آهن:

هن معاهدي کي آپیاشی ۽ درینیج نظام جي منتقلی جي معاهدو سڀو ويندو. سوروں مقصدن لا، آبادگار تنظير کي FO. ابریا واتر بوره کي AWB ۽ سند اریگیشن ۽ درینیج اثارتی کي SIDA طور سڃاتو ويندو.

هي معاهدو 20 سالن تائين ڪارگر هوندو ۽ هر سال هن جو جائزو ورتو ويندو ۽ هي شاخ/لفت چنل ۽ درینیج نظام جي انتظار جي منتقلی سان تي عمل ۾ ايندو. اهو ٻڌ ذليل آهي ته معاهدو ڦرين جي رضامندی سان مقرر ڪيل مدي کان پعرین ختم ڪري سگھيو يا ووري ڏليل مدي يعني 20 سالن کان اڳي وڌائي سگھيو.

معاهدي جي عمل ۾ اچن واري تاريخ تي شاخ/لفت چنل ۽ درینیج نظام سان لڳاپيل سورو ائاڻا ۽ انريٽري (ضميمو-1) جيڪا پنجي ڦرين طرفان ناهي وئي آهي، هر ڏليل AWB/SIDA جي جيڪا به ملڪيت آهي، سان FO کي منتقل ڪئي ويندو. ان صورت ۾ جنهن ڪا به ملڪيت FO کي ذئي پئي وڃي ۽ کنهن بي پارتي جي قبضي هر آهي، ان کي خالي ڪرائڻ لا، گڌيل ڪوشون ڪيو وينديون.

معاهدي جي عمل ۾ اچن واري تاريخ تي AWB/SIDA شاخ/لفت چنل ۽ درینیج نظام سان لڳاپيل سورو رڪارڊ FO کي مها ڪندا.

آبادگار تنظير متى ڏسيل رولس ۽ ریگولیشن، قاعدن قانونن ۽ AWB/SIDA کان وقت به وقت مليل هدایتن تحت ڪر ڪلندي.

(الف) متى ڏليل پئرا تحت FO ان سورو ملڪيت جي بعتر سار سڀا ڪندي ۽ ان کي پنهنجي ملڪيت سجهي استعمال ڪندي.

(ب) FO ان ملڪيت کي دڪشي يا منتقل نه ڪري سگھندي، جنهن ته هو ان کي مقاطعى تي ذئي سکھي تي.

FO پنهنجو ڪر ڪار هلاڻ لاء، گُريل عملو/ استاف رکندي ۽ ان جو پڪغار ۽ پيو خرج برداشت ڪندي.

(الف) آبياني، درینیج سيس ۽ پائني جي غير زرعى استعمال تي لڳو ٽيڪس جي ڪث ڪري وصولي ڪندي ۽ ان سان گڏوگڙ زمين ۽ جڳين جو مقاطعو حاصل ڪندي.

(ب) آبياني، درینیج سيس ۽ غير زرعى پائني استعمال ڪندڙن کان ڪث ڪيل رقم جو جنوري/ فيبروري ۽ ربیع جو جولائي/ آگست ۾ AWB/SIDA کي ادا ڪندي.

(ت) هر سال جي شروع تيڻ کان پعرین آبياني، درینیج سيس ۽ غير زرعى پائني جي استعمال جا اڳه سيدا/ ابریا واتر بوره FO AWB/SIDA طرفان حڪومت کي امايليا ويندا.

جي صورت ۾ امو FO کي تناسب جي بنٽاد تي فراهم ڪندو. وڌيڪ پائني AWB/SIDA سيدا/ ابریا واتر بوره شاخ جي متن تي گفت ۾ گفت جيتو پائني ڀقيني طور فراهم ڪندو.

جي صورت ۾ امو FO کي تناسب جي بنٽاد تي فراهم ڪندو.

FO مليل پائني جي ورج سورو حڪيدارن ۾ منصفان طریقی سان ڪندي.

مڪيه ڪنتمال جي مرمت ۽ سار سڀا ۾ شاخ/ ماڻر لفت چنل ۾ پائني جي فراهمي سالياني ٻندی واري عرصي لا، يا جيئن

★

★

★

.1

.2

.3

.4

.5

.6

.7

.8

.9

.10

.11

سیدا/ ایریا واتر بورڈ AWB/SIDA فیصلو کن، منقطع سی ویسی، ان سلسلی ہر FO پاران AWB/SIDA کی بندي جي یقیني تاريختن کان ہے هفتا پھرین آگاه ڪندا۔

کنعن اڻ تر صورتحال سبب جنهن ہر بتراج ہر گوت، ڪنفال ہر گهارو پون، لازمي مدي واري مرمت، ڪنفال ہر تبديلي یا 12.

واڑ ڪرڻ واري صورتحال شامل آهي، AWB/SIDA پائي جي یقیني فراهمي لا، ٻتل نه ہوندي. ان باوجود جيٽرو مسکن ہوندو پائي مهايا ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو. جيڪڏهن کنعن قابو ہر نه ايندڙ صورتحال دوران FO کي پائي جي فراهمي گمت ڪئي وئي ته AWB/SIDA ان جو معاوضو پري ڏيندا جيڪو گذيل نموني طئي ڪيو ويندو.

کنعن اڻ تر صورتحال ہر جنهن ڪنفال ہر پائي تمار گمت هجي، AWB/SIDA لا، پائي وارا بندي کان سوا، ڪوب چارو نه هجي ته ان صورت ہر AWB/SIDA پائي استعمال ڪندڙن جون جائز گهرجون پوريون ڪرڻ لا، هيٺيان آپا، ڪندو:

(الف) وارابندي جو شيدول ناهن کان FO جي رضامندي ويندو.

(ب) وارابندي جو شيدول اهڙي طريقي سان جوڙيو ويندو جيئن وارابندي مختلف شاخن جي وج ہر مناسب نموني ثئي.

(ت) وارابندي لا، FO کي تفصيلي تائي تبيل فراهمي کندو جنهن ہر پائي وھڪري ہر تبديلي جي صورت ہر واضح ثيل ہوندو.

14. AWB/SIDA شاخ جي مني واري دروازي جي اوپاري ۽ لهاري واسي پائي جي وھڪري ماڻ لاء، گڃع هشندو ۽ انتظار منتقل ٿيڻ کان اڳ انهن کي ماڻ جو گو بنائيندو. پئي ڏريون ان جي تصديق ڪنديون ت گڃع پائي جي وھڪري جي درست ماپ ڏيڪاري ٿو. FO AWB/SIDA جي مني ہر پائي جي فراهمي کي جانچن لاء، مني ہر لڳل گڃع جي نظرداري ڪندا.

15. جتي به درينج جون سهلتون مهايا ڪيل آهن، اتي جو جي پائي جي مقرر ڪيل حدن جيڪا فصلن لاء، مفید هجي، تائين رکڻ لاء، FO AWB/SIDA پاران نظرداري ڪري ان کي گھربل حد تائين رکندا.

16. قدرتي آفن جھڙوڪ: طوفاني برستون، خشك سالي سبب ٿيل نقصان جي صورت ہر AWB/SIDA تنظيمن کي آسياني، درينج سيس ۽ غير زرعی پائي جي استعمال ڪندڙن کان رقر جي وصولي جي سلسلی ہر رعيات ڏيندي. اهڙي صورت ہر ستر کي ٿيل نقصان جو پورائو پئي ڏريون گنجي ڪنديون.

17. ايريا واتر بورڈ آبادگار تنظيم کي ملنڌ پائي يا ٻيون سهلتون ان صورت ہر بند/ معطل ڪري سگهي ٿو جنهن آبادگار تنظيم اڳوات نوٽيس ڏيڻ باوجود ادائیگي نه ڪن، پر اهڙو قمر ايندڙ سيزن جي شروع ٿيڻ کان اڳ نه ڪنبو ويندو.

18. AWB/SIDA وقت به وقت FO جي درخواست تي ان کي فني رهنمائي فراهم ڪندا. گھڻين برستون سبب ڪنفال ہر وڌي ويل پائي جي نيكال لاء، FO AWB/SIDA جي رضامندي سان شاخ/مانتر ہر محفوظ حد تائين وڌيک پائي چڏي سگھندا ت جيئن ڪنفال کي بچائي سگھجي.

19. هڪ درينج ڪاميٽي ٺاهيندي جيڪا درينج نظام جي سار سڀال جنهن ہر 15 ڪيوسڪ تائين جي سر نالين، ٻسپوزل چنلن جي مرمت ۽ ٽيوب ويلن ہر پسپ هائوس جي حفاظت شامل آهي.

20. جيڪڏهن هن معاهدي سان واسطه رکنڌ کي ڪوب اختلاف ٿئي ٿو ته ان کي ڪورت کان پاهر نبيريو ويندو. سمورا اختلاف رولس ريجوليشن تحت حل ڪيا ويندا. جيڪڏهن ڪو معاملو رولس ۽ ريجوليشن کان پاهر آهي ته اهو ٽياڪڙي لاء، حڪومت سند جي آپاشي سڀڪريٽري کي موڪليو ويندو ۽ ان جو فیصلو قطعی ہوندو جنهن سان پئي ڏريون بتل ہونديون.

21. پنهي ڏريون سان رابطو رکڻ لاء، هيٺيان مائهن/ نمائندن کي لکيو ويندو.

صحيح

ڊائرڪٽ ايريا واتر بورڈ

صحيح

FO چيئرمين/ سڀڪريٽري آبادگار تنظيم

نوٽ: ضميمو-1 ۾ شاخ/ لفت چنلن/ درينج سان لاڳايل ملڪيت جھڙوڪ موريون، بنگلا، وٺ، زمين وغيره جو ذكر ڪيل آهي.

پاران: ميديا اينڊڪميونيڪيشن سيل سيدا، ليفت ٻينڪ يراج كالوني سيدا سڀڪريٽري حيدرآباد.

فون: 022-9210080. ويب سائٽ: www.sida.org.pk